

e-Book

จัดทำโดย นักวิชาการเตรียมสอบข้าราชการ

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

(สำหรับงาน ป.ป.ง.)

2558

- ความรู้เกี่ยวกับ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ความรู้เกี่ยวกับตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
- แนวข้อสอบที่เกี่ยข้อเอง

สั่งซื้อได้ที่

www.SheetRam.com

Ins.02-7230950, 02-5141422

085-9679080, 085-9993722, 085-9993740

259.-

ขอบเขตเนื้อหา

ส่วนที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับ สำนักงาน ปปง.

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	5
ความเป็นมา	5
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	5
โครงสร้างสำนักงาน ปปง.	6
วิสัยทัศน์	12
ค่านิยมหลัก	12
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	14

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542	
แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558	17
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์พ.ศ. 2551 แก้ไข(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2558	56
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย	
พ.ศ. 2556 แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558	79
แนวข้อสอบพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551	
แก้ไขถึง(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558	88

ส่วนที่ 3 ความรู้เฉพาะตำแหน่ง

นโยบาย	101
แผน (Plan)	113
โครงการ (Program)	137
การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	151
กระบวนการของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	151
การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ.ร.	152
การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	168
แนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพ	170
ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์	181
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณ	181
งบประมาณแผ่นดิน	199
แนวความคิดในการจัดทำงบประมาณแผ่นดิน	210
เทคนิคในการวิเคราะห์งบประมาณแผ่นดิน	212
งบประมาณแบบวางแผนวางโครงการ	218
การติดตามประเมินผลโครงการ (Program Evaluation)	232
การวิจัยและการพัฒนาระบบงาน	248
การวิจัย	248
การบริหารการพัฒนา	254

ส่วนที่ 4 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 11	258
สรุประดับะเบียนงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2548	267
แนวข้อสอบ ระดับเบียนงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2548	282
สรุประดับะเบียนสำนักนายสรุปรพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	304
สรุประดับะเบียนว่าด้วยรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ.2544	318
แนวข้อสอบพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	328
แนวข้อสอบ วิเคราะห์นโยบายและแผน	336

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ความเป็นมา

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือ สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการวางหลักเกณฑ์ และดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งเป็นหน่วยงานตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการ ฟอกเงิน ในหน้าที่ของหน่วยงานวางหลักเกณฑ์ (Regulator)

สำนักงาน ปปง. มีบทบาทในการศึกษาหามาตรการในการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน โดยมีฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ปปง.) ส่วนในฐานะของหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) สำนักงาน ปปง. มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและดำเนินการเกี่ยวกับธุรกรรมหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฟอกเงิน ตามมติของคณะกรรมการธุรกรรม ตลอดจนดูแลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังกล่าว

สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงาน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีเลขาธิการ ปปง. เป็นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ทำหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน และรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) เป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง โดยมีฐานะเป็นกรมอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามมาตรา 46 วรรคหนึ่ง(8) ประกอบวรรค 3 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 กอปรกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2550 ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งงานเลขานุการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะกรรมการธุรกรรมและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแต่งตั้ง และปฏิบัติงานธุรกรรมอื่น

(2) รับรายงานและแจ้งการตอบรับรายงานการทำธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมทั้งการรับรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมที่ได้มาโดยทางอื่น

(3) รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือกฎหมายอื่น

(4) เก็บรวบรวม ติดตาม ตรวจสอบ ศึกษา วิเคราะห์ และประมวลผลการรายงาน และข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม

(5) เก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ยึดอายัด และบริหารจัดการทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(6) เผยแพร่ความรู้และจัดฝึกอบรมในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือช่วยเหลือหรือสนับสนุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการเผยแพร่ความรู้และจัดฝึกอบรมดังกล่าวขึ้น รวมทั้งเป็นศูนย์กลางความร่วมมือและส่งเสริมเกี่ยวกับการให้ข้อมูลหรือสนับสนุนในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศ

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงาน ปปง.

1 สำนักงานเลขานุการกรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทั่วไปของสำนักงานและราชการอื่นที่มิได้แยกให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(1) ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน

(2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวก งานบริหารทั่วไป และงานเลขานุการของสำนักงาน

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่มีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล

คำนิยามหลัก

กล้าหาญ มุ่งมั่น สุจริต มีประสิทธิภาพ และยุติธรรม

การเงินหรือการประกอบธุรกิจในรูปแบบต่างๆในการดำเนินการและเงินได้จากการดำเนินการเหล่านั้น จะย้อนกลับไปเป็นเงินทุนเพื่อประกอบอาชญากรรมขึ้นมาอีก เป็นวงจรการประกอบอาชญากรรม ที่ยากต่อการจับกุมปราบปราม

ดังนั้น มาตรการทางกฎหมายเพื่อทำลายการประกอบอาชญากรรมจึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อจัดการกับทรัพย์สินหรือเงินได้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ซึ่งกระบวนการยุติธรรมในอดีตไม่อาจประสบความสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายกับทรัพย์สินที่หมุนเวียนอยู่ในวงจรนี้ได้ เนื่องจากทรัพย์สินเหล่านั้นได้ถูก โอน แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปไปแล้ว การที่เงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น ถูกแปรสภาพเปลี่ยนรูปหรือถูกแปลง ให้เป็นทรัพย์สินใหม่เปรียบเสมือนการทำทรัพย์สินที่สกปรก ให้กลายเป็นทรัพย์สินที่สะอาดโดยชอบ หรือเป็นทรัพย์สินที่สะอาด จึงเรียกกระบวนการนี้ว่า **"การฟอกเงิน"** กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจึงเกิดขึ้น เพื่อสกัดกั้นมิให้มีการนำเงินได้จากการกระทำความผิดไปฟอกโดยมีมาตรการการจัดการกับเงินหรือทรัพย์สินทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เป็นการทำลายวงจรอาชญากรรม ทำให้อาชญากรไม่สามารถดำเนินการต่างๆ กับเงินหรือทรัพย์สินเหล่านั้นได้

ปัญหาการฟอกเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมนี้ประเทศต่างๆทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังประสบอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรรมยาเสพติด ดังนั้น องค์กรสหประชาชาติจึงได้กำหนดให้มีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ.1988 (Vienna Convention) ขึ้น หรือ อีกนัยหนึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า **"อนุสัญญากรุงเวียนนา ค.ศ. 1988"** โดยอนุสัญญาฯ ฉบับนี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายไว้หลายประการ เพื่อให้ประเทศที่เป็นสมาชิกนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไข หรือบัญญัติกฎหมายภายในให้มีความสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับอนุสัญญาฯ ดังกล่าว

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2542

เป็นปีที่ 54 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 37 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“**ความผิดมูลฐาน**” หมายความว่า

(1) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

(2) ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเพศเฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป พาไป หรือรับไว้เพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิงเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น หรือความผิดฐานพรากเด็กและผู้เยาว์ เฉพาะที่เกี่ยวกับการกระทำเพื่อหากำไรหรือเพื่ออนาจาร หรือโดยทุจริต ซื่อ จำหน่าย หรือรับตัวเด็กหรือผู้เยาว์

ซึ่งถูกพรากนั้น หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือที่เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

(3) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

(4) ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์สินหรือกระทำโดยทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำโดยกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้อในการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

(5) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(6) ความผิดเกี่ยวกับการกรรโชก หรือริดเอาทรัพย์สินที่กระทำโดยอ้างอำนาจอั้งยี่ หรือช้องโจร ตามประมวลกฎหมายอาญา

(7) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(8) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(9) ความผิดเกี่ยวกับการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนันโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยมีวงเงินในการกระทำ ความผิดรวมกันมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป หรือเป็นการจัดให้มีการเล่นการพนันทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(10) ความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมที่มีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด

(11) ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการช่วยจำหน่าย ซื่อ รับจำนำ หรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่ได้มาโดยการทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการค้า

(12) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา ดวงตรา แสตมป์ และตั๋วตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นการค้า

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 แก้ไขถึง(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2551

เป็นปีที่ 63 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 41 และมาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอตาน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ” หมายความว่า การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือ

ทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เชิญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งมีการจัดโครงสร้างโดย สมคบกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และไม่ว่าจะเป็น โครงสร้างที่ชัดเจนมีการกำหนดบทบาทของสมาชิกอย่างแน่นอนหรือมีความต่อเนื่องของ สมาชิกภาพหรือไม่ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งหรือหลาย ฐานที่มีอัตราโทษ จำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราช บัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันมิชอบด้วย กฎหมาย ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้น ผู้ใหญ่ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือน สามัญระดับสามซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ หน้าที่ของตน

ให้ ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออก กฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราช บัญญัตินี้

ข้อบังคับประธานศาลฎีกา กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราช กิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

แนวข้อสอบพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้า มนุษย์ พ.ศ. 2551 แก้ไขถึง(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

1. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ฉบับปัจจุบันที่ใช้แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับใด

ก. ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551	ข. ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2553
ค. ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2556	ง. ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558

ตอบ ง. ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558

2. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มีผลบังคับใช้เมื่อใด

- ก. ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ข. ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ค. 7 วันหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ง. 120 วันหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ตอบ ง. 120 วันหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

3. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ให้ยกเลิก พรบ.ฉบับใด

- ก. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2540
- ก. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2545
- ก. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2549
- ก. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2550

ตอบ ก. พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2540

4. “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่าถึงข้อใด

- ก. การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- ข. การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก
- ค. การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอตาน
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

“แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้า ประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอตาน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับ ตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะ ยินยอมหรือไม่ก็ตาม

5. “องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งมีการจัดโครงสร้างโดยสมคบกันตั้งแต่ กี่คนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง

ก. สามคนขึ้นไป

ข. ห้าคนขึ้นไป

ค. เจ็ดคนขึ้นไป

ง. เก้าคนขึ้นไป

ตอบ ก. สามคนขึ้นไป

6. “องค์กรอาชญากรรม” หมายถึงองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดฐานใดฐาน หนึ่งหรือหลายฐานที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่กี่ปีขึ้นไปหรือกระทำความผิดตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ก. สองปีขึ้นไป

ข. สามปีขึ้นไป

ค. สี่ปีขึ้นไป

ง. ห้าปีขึ้นไป

ตอบ ค. สี่ปีขึ้นไป

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งมีการจัดโครงสร้างโดยสมคบ กันตั้งแต่สามคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง และไม่ว่าจะเป็นโครงสร้าง ที่ชัดเจนมีการกำหนดบทบาทของสมาชิกอย่างแน่นอนหรือมีความต่อเนื่องของสมาชิกภาพ หรือไม่ ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งหรือหลายฐานที่มีอัตรา โทษ จำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปหรือกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันมิชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะ โดยทางตรงหรือทางอ้อม

7. “เด็ก” หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุเท่าใด

ก. ต่ำกว่าสิบสามปี

ข. ต่ำกว่าสิบห้าปี

ค. ต่ำกว่าสิบแปดปี

ง. ต่ำกว่ายี่สิบปี

ตอบ ค. ต่ำกว่าสิบแปดปี

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

8. พนักงานเจ้าหน้าที่ใน พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หมายความว่าผู้ใด

ก. พนักงานฝ่ายปกครอง

ข. ตำรวจชั้นผู้ใหญ่

ค. ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสาม

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับสามซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มิคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

9. ผู้รักษาการใน พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ฉบับปัจจุบันคือผู้ใด

ก. ประธานศาลฎีกา

ข. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ค. นายกรัฐมนตรี

ง. ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข้อ ข.

ตอบ ง. ถูกเฉพาะข้อ ก. และ ข้อ ข.

ให้ประธานศาลฎีกา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

10. ผู้ใดมีอำนาจออกข้อบังคับใน พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ฉบับนี้

ก. ประธานศาลฎีกา

ข. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ค. นายกรัฐมนตรี

ง. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ตอบ ก. ประธานศาลฎีกา

11. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจหน้าที่ตามข้อใด

- ก. แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
- ข. ออกกฎกระทรวง
- ค. ออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

12. ข้อใดเป็นการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ก. เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ

ข. ให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหา ประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล

ค. เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก

ง. ถูกทุกข้อ

ตอบ ง. ถูกทุกข้อ

ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหา ประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ

(2) เป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก

แผน (Plan)

การศึกษาในเรื่องนโยบาย แผน และโครงการนั้น จริงๆ แล้วก็เป็นการศึกษาในเรื่องเดียวกันนั่นเอง แต่เหตุผลที่ต้องเรียกชื่อต่างกันก็เป็นเพราะว่า นโยบาย แผน และโครงการต่างก็มีวิธีการนำเสนอข้อมูลที่ต่างกัน นั่นคือ

นโยบาย (Policy) จะมีขอบเขตกว้างขวาง ประกอบด้วย ข้อมูลหยาบๆ คร่าวๆ และไม่สามารถปฏิบัติตามได้ทันที

แผน (Plan) มีขอบเขตที่แคบกว่านโยบาย ประกอบด้วย ข้อมูลที่เป็นรูปเป็นร่างมากกว่านโยบาย เป็นแนวทางสำหรับปฏิบัติตามนโยบาย และโดยทั่วไปยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้

โครงการ (Project/Program) มีขอบเขตแคบที่สุด ประกอบด้วย ข้อมูลที่ละเอียดครบถ้วน และสามารถปฏิบัติตามได้เลย

สรุปก็คือ การที่จะพิจารณาว่าสิ่งใดจะเป็นนโยบาย แผน หรือโครงการนั้น ให้ดูที่เนื้อหา คือ ถ้าเนื้อหาหยาบๆ กว้างๆ ไม่สามารถปฏิบัติตามได้จะเป็นนโยบาย ถ้ามีเนื้อหาแคบลงมาจะเป็นแผน และถ้ามีรายละเอียดชัดเจนขนาดที่สามารถปฏิบัติตามได้ถือว่าเป็นโครงการ นั่นคือ โดยเนื้อหาแล้วโครงการจะมีรายละเอียด วิธีการดำเนินการมากที่สุด ฉะนั้นการดูที่ชื่อของนโยบาย/แผน/โครงการเพียงอย่างเดียวอาจไม่ถูกต้องก็ได้

อย่างไรก็ดี ถ้าจะนิยามโดยใช้คำว่าแผนเป็นตัวกลางในการนิยามแล้ว นโยบายอาจหมายถึงแผนที่หยาบๆ แผน อาจหมายถึง นโยบายที่มีเนื้อหาที่มีรายละเอียดมาก หรืออาจหมายถึง โครงการคร่าวๆ ส่วนโครงการอาจหมายถึง แผนที่ละเอียดที่สุด

ดังนั้น งานที่สำคัญที่สุดของการวางนโยบายก็คือ การกำหนดเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมายในการบริหารงาน และงานที่สำคัญที่สุดของการวางแผนก็คือ การกำหนดแนวทางหรือแนวปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุสู่เป้าหมายของนโยบาย ส่วนงานที่สำคัญที่สุดของการวางโครงการก็คือ การกำหนดวิธีปฏิบัติหรือวิธีดำเนินการเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามแนวทางของแผน และเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดเอาไว้นั่นเอง

ความหมายของแผน

“แผน” เป็นเอกสารหรือข้อความที่ระบุถึงแนวทาง วิธีการที่จะแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

แหล่งที่มาของการวางแผน

พื้นฐานหรือแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการวางแผนนั้นจะมาจาก 4 แหล่งด้วยกัน คือ

1. ปัญหา
2. ความต้องการ
3. ความก้าวหน้าทางวิชาการ
4. ความจำเป็น

อย่างไรก็ตาม การวางแผนอาจกล่าวได้ง่ายๆ ว่า เป็นการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งปัญหาของแผนจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

1. ปัญหาแก้ไข (Solved Problem) คือ ปัญหาซึ่งปรากฏผลเสียหายให้เห็นอยู่แล้วจึงต้องรีบวางแผนหาแนวทางขจัดปัดเป่า เพื่อให้มีผลเสียหายน้อยที่สุด ปัญหาชนิดนี้มักทำให้เกิดแผนเร่งด่วนซึ่งนับเป็นแผนในเชิงรับ

ข้อสังเกต ปัญหาแก้ไขเป็นปัญหาที่สามารถมองเห็นอาการได้ง่าย ดังนั้นจึงน่าจะแก้ไขได้ง่ายที่สุด

2. ปัญหาป้องกัน (Preventive Problem) คือ ปัญหาซึ่งยังไม่เกิดผลเสียหายขึ้นในขณะวางแผน แต่เป็นที่ตระหนักได้ชัดเจนว่าหากไม่รีบวางแผนแก้ไขแล้วจะปรากฏผลเสียหายในอนาคตได้ ลักษณะแผนเช่นนี้จึงเป็นแผนในเชิงรุก

3. ปัญหาพัฒนา (Development Problem) เป็นปัญหาซึ่งนักวางแผนต้องใช้ความสามารถมากเป็นพิเศษจึงจะตระหนักได้ ปัญหาชนิดนี้อาจไม่แสดงความเสียหายให้เห็นทั้งในปัจจุบันหรืออนาคต แต่เป็นการวางแผนเพื่อปรับปรุง แก้ไขสิ่งแวดล้อมของสังคมให้มีคุณภาพดีขึ้นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แผนชนิดนี้นับเป็นแผนเชิงรุกเช่นกัน

ข้อสังเกต ปัญหาพัฒนานับเป็นปัญหาที่ต้องใช้ทักษะในการมองการณ์ไกลเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะปัญหาชนิดนี้อาจจะไม่แสดงความเสียหายให้เห็นทั้งในปัจจุบันและอนาคตนั่นเอง

สิ่งที่ต้องเข้าใจสำหรับการวางแผน 10 ประการ

Cleland และ King กล่าวว่า การวางแผนเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ดังนั้นก่อนอื่นควรรู้ธรรมชาติต่างๆ ไปของการวางแผนเสียก่อน ซึ่งทั้ง 2 ท่านสรุปเป็นหลักสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. กระบวนการวางแผน (Planning Process) ควรเป็นงานของผู้ชำนาญการ (Professional Planner) โดยเฉพาะ ทั้งนี้ยกเว้นเฉพาะกรณีที่เป็นการวางแผนองค์การ (Organization Planning) เท่านั้น ที่ควรเป็นงานของนักวางแผนองค์การ - ผู้เขียนโดยตรง
2. งานวางแผนควรเป็นหน้าที่ของผู้ที่จะต้องนำแผนไปดำเนินงานมากกว่าคนอื่น ๆ
3. ขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ของแผน (Strategic Planning) ควรเป็นงานระดับกลุ่ม (Group Activity) เพราะต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน หรือต้องใช้ความร่วมมือกันของหน่วยย่อย ๆ ขององค์การหลายหน่วย (Sub Unit of Organization)
4. องค์การเพื่อการวางแผน (Planning Organization) ต้องมีโครงสร้างเหมาะสมกับแผนงานที่จะวาง กล่าวคือ ต้องเหมาะสมทั้งบรรยากาศ (Climate) และกลไก (Mechanism) และต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตขององค์การอย่างเต็มที่ด้วย
5. การวางแผนกลยุทธ์มิใช่เพียงแต่เป็นการคาดคะเนแนวโน้มเท่านั้น แต่ต้องรวมถึงการคัดเลือกภารกิจ (Selection of Missions) คัดเลือกวัตถุประสงค์ (Objectives) และการคัดเลือกแนวทางกลยุทธ์ (Strategic Alternatives) ด้วย
6. ต้องจูงใจ (Motivate) ให้ผู้จัดการวางแผน (Manager) เห็นความสำคัญของการกำหนดกลยุทธ์ในการวางแผนให้ได้ โดยอาจใช้กลไกของระบบอย่างเป็นทางการ (Formalized System) และกลไกตามหลักการขององค์การ (Organizational Approach) เพื่อให้เป็นส่วนช่วยให้การวางแผนประสบผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น
7. ความถูกต้องของกระบวนการวางแผน ต้องตั้งอยู่บนความถูกต้องเพียงพอ (Relevant) ของฐานข้อมูล (Data Base) ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นตัวกำหนดผลในการคาดคะเนสิ่งแวดล้อมและการประเมินทางเลือกกลยุทธ์ได้
8. การประเมินแนวโน้มสิ่งแวดล้อมในอนาคต (Future Environment Trends) สภาพการแข่งขัน (Competitive Threats) และความเข้มแข็งในองค์การ (Internal Organizational Strengths) ว่ามีความเข้มแข็งหรืออ่อนแอเพียงใด นับว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดกลยุทธ์ของแผนมาก
9. การได้ความคิดใหม่ๆ อย่างหลากหลายในองค์การจะช่วยให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Products) และเป้าหมายการให้บริการได้ดียิ่งขึ้น

10. ความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูงสุด (Chief Executive) ในการพัฒนาองค์การ คือ การพัฒนาวัฒนธรรมกลยุทธ์ (Strategic Culture) ในองค์การ การคัดเลือกทางเลือกกลยุทธ์สุดท้าย (Final Strategic Alternatives) และการกำหนดแผนงานหลัก (Master Plan) เพื่อดำเนินการตามทางเลือกที่กำหนด

นักวางแผน (Planner)

หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่วางแผน เพื่อสร้างสรรค์แผนงาน (Plan) ตามแนวทางที่องค์กรต้องการ โดยปกติหน้าที่ในการวางแผนในระดับขององค์กรนั้นจะถือเป็นหน้าที่ของนักบริหารระดับกลาง (Middle – Level Administrator) คือนักบริหารระดับหัวหน้าหน่วย (Department) นั้นเอง

ส่วนนักบริหารระดับสูง (Top – Level Administrator) จะวางนโยบายและนักบริหารระดับล่าง (Lower – Level Administrator) จะวางโครงการ

ทักษะสำหรับนักวางแผน

การวางแผนเป็นการใช้สติปัญญาเพื่อกำหนดแนวทางสำหรับการดำเนินงานขององค์กรในอนาคต ดังนั้นการวางแผนจึงต้องอาศัยทักษะหลายด้านประกอบกัน เช่น ต้องใช้ทั้งการเงินธนาคารที่กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี ต้องมีความรู้ในหลักวิชาการหลายๆ สาขา ต้องรู้จักใช้เทคนิค – ทฤษฎีการพยากรณ์ให้เหมาะสม เป็นต้น จึงจะช่วยให้การวางแผนสมบูรณ์ได้มากขึ้น

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการวางแผนมีข้อจำกัดมาก ดังนั้นงานวางแผนจึงมักเป็นงานระดับกลุ่มหรือต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญหลายๆ สาขามาร่วมกันสร้างแผน โดยมีนักวางแผนเป็นตัวประสานให้การวางแผนไปสู่จุดหมายร่วมกันขององค์กรได้

บทบาทของนักวางแผนในองค์การ

Cleland และ King กล่าวว่า บทบาทของนักวางแผนในองค์การจำแนกได้ตามระดับความรับผิดชอบดังนี้

1. ในระดับของค์การ นักวางแผนจะมีบทบาทได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ช่วยกำหนดยุทธวิธีหลักต่างๆ เพื่อช่วยผู้บริหาร ได้แก่
  - เลือกแบบแผนของแนวความคิดในระบบการวางแผนเชิงยุทธวิธีที่เหมาะสม
  -

แนวข้อสอบ วิเคราะห์นโยบายและแผน

3. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องในความจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย
- (1) มีสภาพปัญหาความต้องการเปลี่ยนไป
  - (2) มีความคิดริเริ่มใหม่เกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีเปลี่ยนไป
  - (3) เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของทรัพยากร ซึ่งอาจส่งผลทำให้ผู้กำหนดนโยบาย ต้องตัดสินใจเปลี่ยนแปลงนโยบาย
  - (4) เกิดจากความรู้สึกเสียดายที่ได้มีการลงทุนลงแรงไปมากพอสมควรแล้ว
  - (5) มีกระแสการเรียกร้องใหญ่จากประชาชนเกิดขึ้น

ตอบ 4. นโยบายสาธารณะนั้นสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีความจำเป็น บางอย่างเกิดขึ้น เช่น มีสภาพปัญหาความต้องการเปลี่ยนไป มีความคิดริเริ่มเกิดขึ้น หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับของทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งอาจส่งผล ให้ผู้กำหนดนโยบายต้องตัดสินใจเปลี่ยนแปลงนโยบาย เป็นต้น

4. การนำนโยบายไปปฏิบัติมีลักษณะทั่วไป 3 อย่าง คือ
- (1) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องเป็นธรรมชาติ และต้องลงมือกระทำ
  - (2) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องเป็นธรรมชาติ และต้องมีผลงานออกมา
  - (3) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องเป็นกระบวนการที่มีระบบ ต้องลงมือกระทำจริง
  - (4) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องมีกลุ่มบุคคลทำ และต้องมือกระทำจริง
  - (5) ต้องเป็นกระบวนการ ต้องได้รับอนุมัติ และต้องมีการลงมือกระทำจริง

ตอบ 3. ลักษณะของการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีลักษณะทั่วไปดังนี้

- 1.ต้องเป็นกระบวนการ
2. ต้องเป็นกระบวนการที่มีระบบ
- 3.ต้องมีการลงมือกระทำจริง

5. กระบวนการของนโยบาย (Processes of Policy) เรียกตามลำดับได้อย่างไร
- (1) กำหนด – วิเคราะห์ – ปฏิบัติ – ประเมิน
  - (2) วิเคราะห์ – ก่อรูป – ประเมิน
  - (3) ประเมิน – ปฏิบัติ – วิเคราะห์
  - (4) ปฏิบัติ – วิเคราะห์ – ประเมิน
  - (5) กำหนด – ปฏิบัติ – วิเคราะห์ – ประเมิน

ตอบ 1. . กระบวนการของนโยบาย ประกอบด้วย

1. การกำหนดหรือการก่อรูปนโยบาย
2. การวิเคราะห์นโยบาย
3. การนำนโยบายไปปฏิบัติ
4. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานนโยบาย

6. ปัจจัยสำคัญที่ผู้กำหนดนโยบายต้องรู้เข้าใจและต้องทำให้กระจ่างชัดก่อนเริ่มกระบวนการกำหนดนโยบาย

(1) ปัญหาของนโยบาย	(2) สิ่งแวดล้อมของนโยบาย
(1) ขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย	(4) ถูกทุกข้อ
(5) ถูกเฉพาะข้อ 1 กับ 2	

ตอบ 4. ปัจจัยสำคัญที่ผู้กำหนดนโยบายจะต้องรู้และเข้าใจก่อนที่จะเริ่มกระบวนการกำหนดนโยบาย ได้แก่

1. ปัญหาของนโยบาย
2. สิ่งแวดล้อมของนโยบาย
3. ขั้นตอนในการกำหนดนโยบาย

7. ปัญหาที่มีลักษณะเป็นอัตนัย (Subjectivity) สูง หมายความว่าอย่างไร

- (1) ปัญหาที่มีลักษณะตัวเลือกของปัญหามาก
- (2) ปัญหาที่อาจเปลี่ยนแปลงลักษณะอาการไปตามแรงกระตุ้นของสิ่งแวดล้อม
- (3) เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่เสมอ
- (4) ปัญหาที่มีลักษณะและตัวงานแท้จริง
- (5) เป็นปัญหาที่ไม่เท่าเทียมกันในหมู่ประชาชน

ตอบ 5.

8. ประโยชน์อย่างสำคัญของแผนคือสิ่งใด

- (1) ช่วยให้มีการคาดการณ์ล่วงหน้า
- (2) ช่วยให้การทำงานเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- (3) ทำให้ทราบปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- (4) ทำให้การจัดเตรียมทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง
- (5) ทำให้โอกาสในการทำงานผิดพลาดน้อยลง

ตอบ 2. แผนถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตามความต้องการและเป็นระบบ กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติตามแผนสามารถศึกษาเรียนรู้วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการทำงานได้จากแผนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ ดังนั้นจึงช่วยให้การทำงานของเขามีความเป็นไปได้มาก อีกทั้งยังจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานด้วยแผนจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานและองค์กร

9. ข้อใดเป็นคำกล่าวที่ถูกต้องเกี่ยวกับแผน

- (1) แผนจะเกิดขึ้นจากกระบวนการวางแผนเท่านั้น
- (2) การมีแผนแสดงว่าการบริหารงานต้องมีประสิทธิภาพเสมอ
- (3) แผนจะใช้ได้ภายใต้บรรยากาศที่ปลอดความขัดแย้ง
- (4) เมื่อมีการวางแผนจะต้องเกิดแผนเสมอ
- (5) เมื่อขาดแคลนข้อมูลจะวางแผนไม่ได้เลย

ตอบ 1. แผน (Plan) เป็นผลผลิตที่เกิดจากการวางแผน (Planning) ซึ่งการวางแผนทุกครั้งอาจไม่เกิดเป็นแผนก็ได้ เนื่องจากการวางแผนดำเนินไปได้ไม่สำเร็จ โดยอาจเกิดขึ้นได้ในหลาย ๆ กรณีด้วยกัน

10. แผนมีองค์ประกอบเบื้องต้นอยู่ 3 ประการ คือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต เน้นการปฏิบัติและอะไร

- (1) เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก
- (2) เกี่ยวข้องกับการคาดคะเน
- (3) เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทางเลือก
- (4) เกี่ยวข้องกับบุคคลและองค์การ
- (5) เกี่ยวข้องกับการสำรวจตรวจสอบ

ตอบ 4.

11. ความสลับซับซ้อนของแผน (Complexity) จะดูได้จากตัวแปรใด

- (1) จำนวนตัวแปรในแผน
- (2) จำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผน
- (3) ระดับวิชาการที่ใช้แผน
- (4) จำนวนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการของแผน
- (5) ถูกทุกข้อ

สั่งซื้อได้ที่

www.SheetRam.com

โทรศัพท์ : 02-7230950,02-5141422,
085-9679080,085-9993722,085-9993740

โอนเงินเข้าบัญชี @แพทย์ ชื่อบัญชี

บริษัท ชีทราม จำกัด

ธนาคารกรุงไทย สาขาโชคชัย 4 เลขที่ 084-0-19786-1

ธนาคารกสิกรไทย สาขาโชคชัย 4 เลขที่ 721-2-52979-0

ธนาคารทหารไทย สาขาโชคชัย 4 เลขที่ 036-2-72452-8

แจ้งการโอนเงิน พร้อมชื่อ และอีเมลล์ที่

LINE ID : sheetram

โทรศัพท์ : 02-7230950,02-5141422,085-9679080,
085-9993722,085-9993740